

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 gld. 30 kr. na leto.

Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 gld.

Obseg: Vabilo. — Sadno drevo in njegovi organi. (Konec.) — Občni zbor 4. julija t. l. v Lescah.
— Naši dopisi. — Inserati.

Vabilo

**k vdeležitvi XXXI. popotnega snidenja nemških in avstrijsko-ogerskih
čebelarjev v Opavi, od dne 30. avgusta do 2. septembra 1886.**

Priprave za vreden izid 31. popotnega snidenja v Opavi so tolikanj vredjene, da zamore podpisani ožji odbor sledeči spored objaviti:

Z veselo zahvalo se zamore radostno dejanje potrditi, da se to podjetje more obilih in vsestranskih podpor veseliti. Visoko c. kr. ministerstvo za poljedelstvo je v ta namen naklonilo 500 gld. in 10 srebrnih in 10 bronastih državnih medalij v podporo; slavni šlezski deželni zbor pa je odločil 200 gld. in slavno predstojništvo deželnega glavnega mesta Opave pa 100 gld. v napravo častnih priznanj; poleg teh podpor je odboru došlo še več družih. Na podlagi tega sme se po vsej pravici trditi, da bodo praznični dnevi v Opavi vredno pripravljene vsem ljubim gostom od blizo in daleč in pričakujemo prav obilne vdeležbe.

Ker je pa mesto Opava le bolj srednje velikosti (20.000 ljudi) utegne pri obilni vdeležitvi prostora primanjkovati, zato naj vsak gost svojo vdeležbo nardalje do 10. avgusta g. župniku Jožetu Ferdinandu Benda v Leitersdorfu (pri Opavi) naznani.

Vsak vdeleževalec dobi za poslanih 1 gld. 50 kr. karto, ktera bo pri vseh ondotnih slavnostih veljavna. Pri naznanilu naj se opomni, če kdo hoče imeti stanovanje v zasebni hiši ali pa v gostilni in če se dotični vdeleži slavnostnega obeda dne 31. avgusta.

Kdor se hoče razstave vdeležiti, naj zgor imenovanemu gospodu J. F. Benda piše po tiskani načrt. Vsaka reč, ki se bo razstavila, naj se oskrbi z natančnim naslovom razstavljavca. Vse reči morajo biti nardalje do 26. avgusta tamkaj z naslovom: „An das Ausstellungscomité der 31. Wanderversammlung in Troppau.“ Na pozneje ali neoglašeno došle reči se bode le po ostalem prostoru oziralo. Razstava bo od 28. avgusta do 2. septembra t. l. trajala.

Pozdrav došlih se bo 30. avgusta 1886 v ponedeljek ob 8. uri zvečer v sobani: „Zu den drei Hahnen“ vršil. Takrat se bo tudi odbrala prisodna komisija.

V torek 31. avgusta ob 9. uri zjutraj se pričenejo v sobani e. kr. državnne višje gimnazije obravnave. Ob 2. uri popoldne bo v sobani „Zu den drei Hahnen“ slavnostni obed; ob 8. uri zvečer koncert.

V sredo 1. septembra zjutraj ob 9. uri: nadaljevanje obravnave. Popoldne: Ogledevanje posebnosti v Opavi in v okolici. Zvečer ob 8. uri obdarovanje in koncert v gostilni „Zu den drei Hahnen.“

V četrtek: Izlet v okolico in srečkanje. *)

Opava, dne 1. junija 1886.

Ožji glavni odbor:

Podpisi.

Sadno drevo in njegovi organi.

(Konec.)

5. Popki in mladike.

„Le enkrat daj še, majnik zlati! da gledam zorni tvoj obraz“ — tako mora srce vsklikniti, ko vidi, kako začenja božja roka v lepi naravi tkati nežno, svilenko obleko, ko božajo prijetniše sapice človeku otemnelo lice, ko se popki napno, ko mladike ženó!

Popki, mladike so podoba življenja, ki pride in gre, da se zopet poverne, da nam lije v srce up in tolažbo, da nam kaže milega Očeta, ki nam dejanski razkriva v natori prihodnje življenje.

Ako drevo požene in se perje začenja širiti po drevju, nastane kasneje v osi perja popek, ki je iz popkovega zerna in luščin. Več hrane dobiva popek, bolje se tudi razvija, bolje raste in raste, dokler ne počí. Največ prebavljene hrane se nahaja v bližnji okolici drevesnih peres, ki hrano prebavljajo. Zatorej so tudi popki razviti več ali manje v primerji s perjem, ki jih obdaja in od katerega se redé. Najbolje razvit pa je zgornji popek, katerega obdajajo navadno tri peresa, malo manje že srednji in najslabše spodnji popki, ki dobivajo tudi najmanj hrane.

Popke, iz katerih poganjajo mladike, imenujemo sploh stebelnate, in popke, iz katerih postanejo korenine, koreninaste popke, če se prav tudi na stebli nahajajo. Razlikujemo pa tudi še 1. lesne, 2. perne, 3. cvetne in 4. mešane popke.

Lesni popki se nahajajo na vseh enoletnih lesnih mladikah, in sicer na strani ali na verhu. Ti popki so navadno debeli in podolgljasti. Popek na verhu vsake mladike koščičastega sadja je vedno lesni popek. Če ima drevo mnogo lesnih popkov, je znamenje, da je zdravo in da se bode močno razvijalo.

Perni popki nastanejo navadno iz pet na okroglo izraslih peres ter niso drugega, nego lesni popki, kateri prehajajo v cvetne popke. Nahajajo se le pri peščenih sadnih drevesih in so bolj okrogli in debelejši, nego lesni popki, pa vendar ne tako, kakor cvetni popki.

Cvetne popke spoznamo pri peščenih sadnih drevesih lahko po njihovej debelosti. Teže je spoznati jih pri koščenih sadnih drevesih. Pri prvih se nahajajo na vseh dve- in večletnih stranskih mladikah kakor verhovni popki; pri koščenih

*) Ta oklic je poslovenjen iz „oesterr.-ungar. Bienen-Zeitung“ in je malo okrajšan. Ured.

sadnih drevesih so le na eno- in dveletnih mladikah in nikdar ne na starejših, zraven tega vedno na strani in ne na verhu mladike. Veliko cvetnih popkov nastane navadno, ko začne drevo pešati. Treba je tedaj, da se enakotežje med lesnimi in cvetnimi popki vedno ohrani, t. j. da je primerno ravno toliko lesnih kakor cvetnih popkov.

Mešani popki se nahajajo pri kutnah in nešpljah, ki poženejo mladiko, katera ima obilno perja in na konci ali pa v osi peres evet. Ti popki se ne razlikujejo pri teh drevesih od lesnih popkov. Vsi popki sadnih dreves imajo pravilno lego drug od drugega, in sicer tako, da ima vsak prvi in šesti popek isto lego. Treba je, vedeti to zlasti zaradi tega, da se verh pri različnih oblikah drevesa umno izpeljuje.

Različnost mladik odvisi od različnosti popkov; mladike ločimo 1. v lesne in 2. v sadne mladike.

1. Med lesne mladike štejemo vse glavne mladike, ki nastajajo iz veršnega popka od mladike preteklega leta. Stranske mladike pa nastanejo iz stranskih lesnih popkov in iz vodenih mladik. One so tenke, hitro rastejo in nastanejo tam, kjer se hranilni sok nakopiči.

2. Sadne mladike so navadno stranske, tenke, včasih nekoliko zakrivljene mladike pol do pol drugi črevelj (15 - 50 cm) dolge, na katerih nastane v naslednjem letu mnogo cvetnih popkov.

6. Cvet.

Najzlahtnejši del pri drevju je cvet. Nad cvetom razločimo piskric, cvetno krončico, prašnik in matičnik.

Ako pride prašnik, na katerem se nahaja mnogo rumenega prahu, v dotiko z matičnikom, postane slednji ploden in sad se začne razvijati. Plodenje matičnikovo mnogo povspešujejo čebele in drugi žužki, kakor tudi tibi veter, ki prenaša iz prašnika prah na matičnik, ter ga dela plodnega. Ako pride prašnikov prah kakega sadnega drevesa, predno se je matičnik s svojim prašnikom oplodil, v dotiko z matičnikom drugega sadnega cvetú, pastane potem mešano sadje, imenovano polutan ali bastard.

To so tedaj posamezni deli sadnih dreves. Umni sadjerejec, ki pozna njihovo važnost, mora vedno paziti, da se vsi deli ugodno razvijajo in da vedno vlada na drevesu pravo razmèrje med poedinimi deli. Ni mogoče pričakovati od drevesa posebnega vspela, ako se ta ali oni del zanemarja. Naj že bode korenina, steblo, verh, perje ali cvet, vsak del je za razvitek celega drevesa in posebno pridelka velike važnosti.

— x —

Občni zbor 4. julija t. l. v Lescah.

Kakor je bilo v majnikovi številki naznanjeno, bi občni zbor moral biti dne 20. junija t. l.; ker se je pa ta dan prepričlo število udov sešlo, bil je občni zbor na predlog g. predsednika prestavljen na 4. dan julija. Ta prestava občnega zbora se je pa zgodila, kakor je bilo v prilogi (rudeče tiskanej) junijeve številke povedano, zaradi važnih reči (toček), katere so na dnevnem redu bile. Da se je ta prestava zgodila, bo vsak pameten človek rad pritrdil, da je prav. Tisti, ki so od daleč prišli že dne 20. junija k občnem zboru, so bili gotovo malo nevoljni, ker se njih želja ni spoznala, da bi se bil namreč občni zbor že istega dne dovršil. Res, težavno je v takih zadevah tako delati, da bilo bi vsem prav.

Dne 4. julija sèšlo se je blizo 40 udov k zborovanji. Ko so bili že večinoma vsi došli udje zbrani, priène predsednik èeb. in sadj. društva g. Modie, obèni zbor. Prav vljudno prièujoèe pozdravi, ter jim na kratko poroèa o stanji društva blizo tako-le :

V imenu društva bodite pozdravljeni vsi spoštovani navzoèi udje! Ker mislim, da smo sedaj zbrani, kar se nas je mislilo vdeleèiti zborovanja, toraj priènimo s predpisanim dnevnim redom. Poroèati Vam moram na kratko o stanji društva. Vlansko in letošnje leto je paè za èebelarje neugodno, posebno pa letošnje; res tako je, da bi vsakdo lahko veselje do prijetnega opravila in peèanje se s èebelieo zgubil. Niè se ni èebelarju še novincu ali zaèetniku èuditi, ako reèe, da je za trdno sklenil, opustiti èebele. Da mu je veselje do èebeloreje tako hitro upadlo, krivo je slabo vlansko leto. Slabi uspehi pri zaèetku kmalu vse poèetje zaduše in veselje ter nagnjenost do istega dela odstrane, tako da vse zastane, obmolkne in zaspi za vselej.

Tudi sadjerejem se ni veliko bolje godilo. Veliko sadnega drevja pokonèala je preteèeno zimo velika množina snega. Pod njega težo je drevje pokalo, da je bilo groza slišati. Kar je pa pred snegom varnega ostalo, oglodal je škodljivì zajec, katerega je glad hudo stiskal, da, tako daleè ga je lakota prisilila, da si je ta plašljivec upal po noèi prikraèti se v vrte, ki so prav tih poleg hiš ali sploh vasi. Tu se je potem gostil z lubom sadnega drevja, ter si s tem nakopal smrtno sovraštvo sadjerejevo. Sploh se je to leto slabo sponeslo vsakemu, kogar dohodki so od vremena odvisni. Pomisliti je treba, da gre, kakor nam èebelarjem in sadjerejem, kmetu ravno tako. Enkrat je toèa, drugìè suša, ki mu vse pridelke pokonèa. Kmetiè veèkrat še semena ne pridela, pa on ne obupa vsled te neugodnosti, temveè upa in prièakuje od Boga v prihodnosti veèjega blagoslova. Kakor tako obteženi poljedelec ne obupa, tudi mi èebelarji in sadjerejci ne smemo. Bog nam bo zopet poèelil boljše letine in v teh dobrih letinah pozabili bomo na sedaj trajajoèe slabe letine. Poravnali bomo kljuke, katere moramo sedaj delati. Pozabil bomo na prazni trud slabih let.

Vsled res slabe vlanske, kakor tudi letošnje letine se tudi društvo ni moglo odloèiti, bi se li napravila letos razstava, li ne, o èemer bomo še pozneje govorili.

Število društvenih udov se je nekoliko naraslo. Kakor vlansko leto, tako je tudi letos dovolj novih; med temi so Kranjci in Korošci. Poslednji zanimajo se prav posebno za naše društvo. Samo ob sebi se razume, da je društvo nekaj udov tudi zgubilo; deloma je vzrok slaba letina, deloma pa nemila smrt. Ta neizprosljiva morilka pobrala nam je visoko èastite gg. župnike: Oblaka v Borovnici, Svetlina na Gorièici, Sodnika na Koprivniku, Kalana v Vrhu in dekana Polaka v Leskovcu. Vsem tem vrlim podpiraleem našega društva naj bo zemljica lahka!

Društveni raèun predložil se bo pri drugem obènem zboru letošnjega leta, t. j. v jeseni. Društvo ima do zdaj prav za prav malo podpore. Dvakrat smo prosili podpore pri kranjski deželni hranilnici, a še odgovora nam ne dajo. Za druge nepotrebne reèi ima hranilnica dovolj denarja, a za take potrebne stvari, kot je naše društvo ga pa nima, pa mislim, da bi ga že imela, ko bilo bi naše društvo .emško. Prva toèka je s tem konèana. Ako ima kdo kaj opomniti, mu prepustim besedo. — Ker se nikdo ne oglasi pridemo do druge toèke, t. j. izvolitev novih zastopnikov v odbor ali volitev novega odbora. Volitev je važna reè za društvo! Volite tedaj može, od katerih res veste in ste preprièani, da za društvo kaj delajo in bodo, ko bodo odborniki, èe že sedaj niso, še bolj marljivo delali. Da bi pa

volitev predolgo ne trajala in se vlekla, Vam nasvetujem, če Vam je ljubo, može kateri bi bili zato sposobni in pripravi, od teh si jih potem vsak odberi, po svoji volji. Tudi druge lahko volite, a predolgo časa se bo potem volitev vlekla. Ti izvoljeni možje (8 je vseh), bodo potem sami med sabo volili predsednika i. t. d. Zdaj pa volite!

Ko je volitev minula nadaljuje gospod predsednik oznanujoč izvoljene odbornike in sicer te-le gg: Bulovec, Homan, Maly, Meršol, Modic, Podkrajšek, Spetzler in Žerovnik. Ker pa gospod Žerovnik nikakor ni hotel odborništva sprejeti, t. j. med izvoljenimi biti in to zaradi preobilnih opravkov, se po njegovem odstopu odbere g. Kosmač. (Ti novi odborniki so pozneje med sabo tako-le zastopništvo odbrali: Modic, predsednik; Meršol, podpredsednik; Spetzler, tajnik in blagajnik; Homan, oskrbnik drevesnice in odbornik; Bulovec, Kosmač, Mali in Podkrajšek.) Gospod predsednik nadaljuje: Druga točka je z izvolitvijo dokončana in pridemo do tretje, ki se glasi: Predlog o razširjenji lista Slov čebelarja in sadjerejca. Več udov se je oglasilo z željo, da bi naš list tudi kake druge novine prinašal, da bi bil tako rekoč splošnji časnik. To bi se sicer lahko napravilo ko bi vsak ud nekaj več doneska plačeval, n. pr. 1 gld. 50 kr. ali pa 2 gld. Potem bi morali tudi pravila in sicer §. 3 predrugaćiti, kar je pa le takrat mogoče, ako dve tretjini navzoćih udov zato glasujete. Ako pa že pravila pre naredimo, tako nasvetujem, da bi tudi §. 8, ki se glasi:

Vnanji zastop društva.

„Predsedništvo zastopa društvo tudi v vseh vnanjih zadevah“, — pre naredimo, da bi se tako-le glasil: „Društvo ima pravico v vsakem okraju Kranjske dežele vstanoviti si podružnice na podlagi teh pravil. Podružnice odstopijo polovico letnih doneskov centrali, polovica ostaja pa v podružnično korist. Napravo podružnic naznani predsednik društva dotičnim političnim glavarstvom. Podružnice si volijo po jednega predsednika, namestnika, blagajnika in 2 svetovalca ali odbornika, t. j. 5 udov v predsedništvo.“

Četrta točka: Ali se napravi sadjarska in čebelarska razstava?

C. kr. kmetijska družba je vlansko leto želela, da bi naše društvo napravilo malo sadjarsko razstavo v Lescah. Ker je pa sadje slabo kazalo, odložili smo razstavo za letošnje leto. Letos nam pa, kakor se vidi čebelarija slabo preti, čebele niso dobre, sadje menda tudi ne bo posebne vrednosti, tako da bi skoraj nasvetoval in rekel, razstava naj izostane, ker bi pri fakih neugodnih prilikah ne imela nobene posebne koristi ter bi predlagal: Razstava naj se preloži! (Obvelja.)

(Dostavek k četrti točki in ob jednem peta točka). Nemški in avstrijski čebelarji imajo splošno društvo, katero napravlja vsako leto na Avstrijskem ali na Nemškem večje čebelarske razstave. Tako n. pr. bo letos čebelarska razstava v Opavi (Troppau) v Šleziji. Dobro bi bilo, da bi to razstavo obiskal kak odbornik ali predstojnik društva, in sicer

1. da se prepriča, kako v drugih deželah čebelarijo in da potem to v našem listu naznani ali da domačinom na drugi način pokaže, kako drugod s čebelami ravnajo.

2. Naj bi ta poslanec, jest ga tako imenujem zato, ker naj bi ga odbor izvolil, pri odboru v Opavi nagovarjal, da se napravi že drugo leto ali vsaj l. 1888 enaka

čebelarstva razstava v Ljubljani, t. j. na Kranjskem. Taka razstava bi našim čebelarjem več koristila, kakor vsaka samo domača za domače pridelke, kaj tu bi od vseh krajev različne čebelarstvene stvari v razstavo došle, sadje pa le domače.

Predstojništvo naj napravi prošnjo na ministerstvo, da podeli primerno podporo v ta namen t. j. za obiskavo razstave v Opavi. Ako bi bila pa prošnja čisto ovržena, naj vsaj društvo dovoli polovico železniških stroškov. Da bi se pri tej priložnosti skoro gotovo tudi znižanje voznih stroškov vsled prošnji pri železniški direkciji doseglo, bi bilo toliko lažje to doseči.

Dnevni red je dokončan in denašnje zborovanje tudi, le še daljni prosti pogovori sledijo. Ako ima kdo kaj opomniti, naj se oglasi. (Nikdo ne vstane). Tedaj je konec zborovanja.

Naši dopisi.

Z Dolenjskega. Prosim, potolažite radovedneža z Gorenjskega s tem, da sprejmete sledeče vrstice v Vaš cenjeni listič.

Tudi dolenjskem čebelarjem letošnja zima in pomlad niste bili milejši, ko gorenjskem, tudi pri nas je zima pobrala, a pomlad ni nič dala. — Mojemu sosedu vzela je zima 20 panjev, a pustila mu jih samo 7, če tudi je umen, izobražen in skušen čebelar; ima same Dzierdzonove stoječe panje, vse v premakljivih satnikih. Pravi, da je vse storil, kar so časopisi veleli in kar mu je skušenost dala, samo da bi si jih bil ohranil, a ni mu bilo mogoče. Pomlad mu ni dala nič, kar je dobil sedaj, poleti že zadne dni, to ima Mojim čebelam ni se godilo boljše, le da sem imel, mislim pripravnejše panje in sem jim več pomagal; izmed 38 prebilo jih je zimo 32, pa kakšnih! — V jeseni pustil sem vse, kakoršno je ravno bilo, le panjem, ki so z lesom vred tehtali menj, ko 10 kg, dodal sem toliko, da so imeli po 10 kg. Spomladi sem vse pregledal, bilo je silno nesnažno. Panje sem ostrgal, čebele pa dejal na sveže satovje z medom. Vse satovje, ki je niso mogle obsesti, sem odstranil, omazano opral, izpoložil sem je dežji, potem pa posušil in shranil, staro pa sem v vosek skuhal. Iz 32 panjev napravil sem jih 23; eden je bil prav dober, 8 dobrih — vsaj gotovi so bili —, 14 pa tako slabih, da so mi uhajali, ker niso mogli prav nič zalege greti, če tudi sem jih dejal samo na 3, k večjemu na 4 sate; za njimi dajal sem deščico in potem panj dobro s slamo zatlačil. Bili so prav na majhnem prostoru, ker satniki nimajo več ko 13 × 23 cm svitlobe. Koncem aprila, bilo je nekaj lepih dni, pribriše jo eden teh tičev, ko ravno pri čebelnjaku sedim, naenkrat vun, počakam mačice, jo primem, zaprem v kletko, ter držim med bežičimi čebelami, vsedejo se nanjo; denem jih nazaj v panj in jim dodam iz družega panja 2 satu zrele zalege s čebelami, sedaj bil je dober, obstal je. Tedaj hitel sem, boječ se, da mi tudi drugi kaj tacega ne napravijo, pomagati jim. Dodal sem nekterim po eden, drugim po dva tudi po 3 sate zrele zalege s čebelami vred. Drugi dan bilo je še lepo, potem pa je nastalo mrzlo, in tako ostalo nad 1 teden. Naredil sem križ čez nje, češ zalega se bo prehladila in gotovo nastane gnjiloba. S pripomočjo dodal sem enemu panju tudi mačico, — kteremu nisem se mogel spomniti, zapisal pa nisem, od kod in kam sem kaj dejal —, zato začela je, pa še le 20. dan v enemu močnejih mačica peti. Razdelil sem ga na dva. Dne 29. maja imela sta že obedva mačico oplemenjeno. Da je začel še le 20. dan peti, mislim vzrok je bil mraz, ki ga je zadržal v izlegi jajčeca.

Šusni dnevi bili so še nekaj vredni, vsaj delati je bilo moč; pripravil sem si takrat lepih mačice. Mokri mesec pozneje, so nam čebele zopet mrle. Meni je preostanek od zime pošel, moral sem jim tedaj s sladkorjem pomoči. Enega starca na 12 satih nisem mogel drugače rešiti, kakor da sem ga odkril in poškrpil. Dva dni pred sv. Telesom dal sem jim zadnjikrat. Vreme se je spremenilo, nastali so topli dnovi. Kostanj začel je ravno dobro cvesti. Močnejim starcem odvezel sem takoj prvee, ter jim drugi, tretji ali tudi še-le 6. dan dodal zalizano mačico v zalugi, kakor sem ravno mogel. Ako so mi mačice preostajale, razdelil sem pevca po posameznih panjih, dostikrat prišlo je tudi samo po 3 sate na en panj, ker razdelil sem ga na štiri ali pet delov; te dejal sem ob kraji. Vsi so mačice lepo oplemenili, le eden jo je zgubil, dodal sem ga tedaj drugemu. Oplemenovale so se pa prav počasi, dostikrat 14. dan tudi še pozneje ni bilo jajčic opaziti. Kakor hitro so bile pa mačice oplemenjene, pomagal sem jim takoj z zrelo zalego, s tremi tudi sè štirimi sati. Prvi so sedaj že polni; a zidal ni nobeden nič, ker imel sem satja dovolj. Danes imam jih 43, 31 popolnoma polnih, tako, da ko bi bili o kresu taki in bi ne bil zrele zalege potreboval, vzel bi bil vsakemu prvea, 12 pa jih je dobro nad polovico dodelanih. Opomnim le, da zidal ni nobeden nič in da je bila paša tako izvrstna, da mi je prvič odvezet 26. 6. do 6. 7. panj z medom in zalego popolnoma napolnil. Vlani ob kostanju nismo nikdar takih dni imeli. Ako bo še ob ajdi kaj, kar Bog daj, bo že, sicer bo prazna, ko vlani!*)

Dolbach na Koroškem 11. julija. Naznanim Vam, da je pri nas zelo slaba letina za čebelarje. Jest sem imel 27 panjev za rojenje, a dobil sem le 17 rojev, pa še ti so le bolj slabi. Komaj 3 roje dobil sem poslednje dni mesca maja, vse druge še le mesca junija. Pomlad je bila tako mrzla, da čebele na resji čisto nič niso dobile. Pozneje je bilo zopet presuho in zopet vedno deževno in hladno vreme, da tudi v gozdu niso nič dobile in tudi sedaj ne dobé posebno. Vreme je takošno, da še seno težko domu spravljamo. Imamo pa upanje, da se bo ajda boljše spnesla, ker pri nas peljemo ljube čebelice na spodnje Koroško na ajdovo pašo.

Kaspar Mürtl.

Rudnik 22. julija 1886. V zadnjem listu „Slov. čebelar in sadjerejca“ dopisnik iz Dovjega (r. Dolgega) g. F. Jegljič, ocenjuje Dzierdzonov panj in poroča o čebelnem bivanji ondotnega kraja ter izjavlja željo, naj bi se še od drugod kdo oglasil, kako je v drugih krajih s čebelami.

Naj se na ta klic tudi jaz zbudim, morda se jih bo še kaj več — tem raje, ker sem že itak davno nameraval v glasilo našega društva kaj pisati.

Kar g. dopisnik piše o Dzierdzonovem panju grajavnega, mu tudi jaz nekoliko potrdim, a vsega ne, in sicer vsled lastne skušnje. Res da ima molj v novem (Dzierdzonovem) panju vgodnišo priliko se zarediti, a temu se lahko v okom pride, ako se prazni satovi iz panju vzamejo in se jih le toliko pusti, kolikor jih čebele obsedajo, da lahko molja preganjajo; ako se namnože, se jim odvzeti prazni satovi zopet lahko dodenejo, kar pa v starih panjovih ni mogoče, ker ako se prazno satovje izreže, ni mogoče taistega določiti, kadar se čebele namnože. Tedaj ima novi panj tudi v tem prednost, ne pa nedostalnost pred starem panjem.

Kar prezimovanje zadeva, bral sem tudi že z druge strani, da čebele s počeznim satovjem raje bolj zebe, kakor pa s podolgastim, a jaz do sedaj tega še nisem

*) Prosimo, še kaj nam pišite.

opazil, temuče so mi čebele v Dzierdzonovih panjovih doslej še ravno tako dobro prezimile, kakor v navadnih, dà še veliko lože in boljše sem jih za prezimovanje uredil, kakor bi mi bilo mogoče v starih. To pa delam tako, da iz panjov, ki jih za prezimovanje odločim, vzamem vse prazne satove in jih nadomestim s polnimi iz drugih panjov; čebele pa vse pometem v plemenske panjove, tedaj iz 3–4 v enega samega. Po tem takem je plemenski panj polu hrane in poln čebel; takemu pa je prav gorko in hrane mu ne zmanjka, če je tudi dolga zima, da jih ni mogoče zgodaj spomladi krmiti, kakor n. pr. letos sem jih še le v sušcu začel pitati, a ne zaradi pomanjkanja hrane, ampak zaradi zgodnejšega rojenja. Čebele se kmalo združijo v eno družino, ter si eno matice ohranijo, druge pa pomoré in izmečejo. Nekoliko se jih seveda pri tem pokolje in pomečka, a kaj je to proti navadnemu neusmiljenemu žvepljanji. Zraven neusmiljenosti in nehvaležnosti si čebelar z žvepljanjem le sam sebi škoduje, ker si veliko pridnih delavk za spomlad pokonča; čebele enega samega panja pa tudi seveda zebe, ki se zato stiskajo in, da si gorkoto napravijo, več medu povžijejo, kakor bi ga bile, ako bi jih bilo iz 3–4 panjov vkup, večkrat pa se še z mesta ne morejo premakniti zaradi mraza in toraj pri obilnej hrani gladu umrjejo, kar obilna skušnja potrjuje. Meni po takem ravnanji še ni nikoli noben panj čez zimo umrl, drugim s starim panjem pa že mnogo. Tukaj jih je n. pr. nekemu čebelarju izmed 13 plemenjakov 7 pomrlo pretečeno zimo. Seveda se morajo panjovi dobro zapažiti ob straneh in od zadej; spredaj pa je dobro, da se z vratami zaprejo ter hude burje obvarujejo.

Dopisnikova opomba, da so mnogo predragi je nekoliko resnična, a vender ne popolnem; pomisliti je treba, da vsaka dobra reč je draga, a taista se sčasoma splača in dobre obresti donaša. Da si tudi nepremožni čebelar take napravi, vtegne to polagoma staviti, n. pr. vsako leto 1 ali 2, sčasoma bo imel vse Dzierdzonove.

Prepričan sem, da imajo novi panjovi mnogo prednost pred stariimi in so splošnjega razširjevanja vredni.

Da g. dopisniku vstrežem zaradi rojenja, omenim, da sem imel prvi roj 10. maja in da so mi vsi večjidel že v majniku odrojili, ter sem dobil od 10 plemenjakov 17 rojev, nekoliko pa mi jih je všlo (menda zaradi prehude vročine — že 2. ali 3. dan iz panju) ali v bližnjega zlezlo (menda zaradi zgube matice); 7. t. m. pa mi je že starec dal 1 vnuka, 18. t. m. pa družega; tudi drugi starec mi je dal že 1 vnuka in še nekoliko prvih rojev in stareev je pripravljenih za rojenje. Paša je še precej dobra; poprej kostanj, sedaj pa zgodnja ajda. Trije ali štirje drugiči in starei pa so mi brezmatični ter polagoma hirajo; mislim jih z drugimi združiti. Enemu sem dal 1 dan ali 2 dni staro zalego, pa vender le hira ter ni znati, da bi se matica izlegla.

K sklepu mi dovolite, da stavim še nekatera vprašanja in izrazim neko željo.

1. Kako se loči matica v matični del, da ne more do čebelnega dela, čebele pa morejo? —

2. Kakošne so trotovske pasti?

3. Želim, da bi prenašal list prilogo: Navód ali poduk o čebeloreji po naj-novejših skušnjah, da bi imeli poslednjič posebno in bolj popolno knjigo o čebeloreji, kakor je Sumperjeva, ki je pa že tudi razprodana; seveda proti doplačilu. *Longchampien.*

Dostavek uredništva. 1. Matica se od čebelnega dela v matični prostor loči s priporno mrežo (Königin-Absperrgitter). Naredi se okvir, kakor za okno, pa mora panj dobro črez in črez zapreti; v ta okvir se mesto šipe dene ova mreža. Ta se

Priloga k št. 8. „Slovenski čebelar in sadjerejec“ za l. 1886.

dobiva pri raznih trgoveih, ki se pečajo s prodajo čebelarskega orodja. Take reči dohajajo k nam večinoma iz nemških mest in krajev. Najbližje je dobiti pri g. M. Ambrožiču, čebelarju v Mojstrani p. Dovje. Če je želite, pišite mu in dobili jo boste precej. To blago prodaje se na ploskovno (kvadratno) mero. Tako mrežo imajo na dalje na prodaj Otto Schulz in Bukow, Regierungsbezirk Frankfurt a/O. Prodaja jo tudi Hans Schusser, v Marienbad.

2. Trotovske pasti so različne. Jeden izumitelj naredi leseno, drugi pa iz trotove mreže, t. j. take, skozi katero čebele (tudi matice) lahko lezejo, trotje pa ne morejo. Trotovska past dobite tudi pri g. Ambrožiču. Velja okrog 1 gld. O teh pastih morebiti v kakej prihodnji št. kaj več izpregovorimo, nam se nepotrebne zdijo.

3. Dobra misel! bodemo poskusili, če bo šlo.

Iz Zagrada pri Prevaljah na Koroškem. Zdrami naj nas tedaj Vaš opomin, pa ne iz spanja zaspanega in lenega, ampak iz spanja pravičnega Jakoba. Ravno tako, kakor pri Vas na Kranjskem, tako tudi pri nas na Koroškem čebele slabo donasajo. Marsikteri mali čebelar jih je pustil čez zimo, misleč lepo število 10 panjov. Ali v dolgi zimi se mu je njegov up skoraj čisto spredrugečil, pomerle so mu skoraj vse, pa ne od glada ali pomanjkanja medu, ampak po boleznih, vsled griže, ker so večjidel med popušale. Le ti, ki so popustili še čez 20 panjov, in so bili ti z dobro sterdjo založeni, temu je še polovica ostala. Pa še mnogo več kot zima, napravila sta nam škode še slana in mraz ob sadnem cvetu. Takrat imele bi čebele leteti na pašo, zadrževal jih je pa mraz. Marsikteri še močen panj je bil spremenjen v slabega, in še ti slabi so kar hrušeli v podstrešje. Rojev se tak ni bilo nadjati; bati se je bilo, da pridemo ob nje. Rojiti so pri nas začele še-le začetka junija, pa še takrat malo; če je kdo od 10 dobrih panjov 3 roje dobil, je moral biti zadovoljen. Smreka pri nas ni imela medu, morda ko bi ga bila imela, bi bilo kaj boljše. Ali to se nam čudno zdi, da nekteri dobri panji zdaj rojijo ko so imei poprej čas, ker zdaj ni nobene paše. Zdaj bodo morali v panju na golih deskah sedeti, in čakati na ajdovo pašo. Toda pri nas ajda malo izda, ker je ne sejemo veliko; zato jih moramo čebelarji, kateri jih neradi opustimo, po 5 ur daleč voziti na pašo; pa tudi tam se nam naš trud zelo slabo izplača; ker ajda je že več let malo medu donasala. Upamo, da jim bo Bog vendar zdaj pri zadnji paši svoj blagoslov podelil, kajti ako jim še tega odtegne, potem nam čebelarjem ni moč dalje čebelariti.

Črešnje in orehi nam niso nič obrodili, češplje, jabolka in hruške so nekoliko boljše, v nekterih krajih pa tudi ne.

M. Renner.

Novi Dzierdzonovi panji se bodo dobivali pri predsedništvu našega društva za polovico cene (40 do 50 kr.). Panjovi so prav dobro izdelani ter se lahko spredej, zadej in zgoraj odpirajo tako, da je pregledovanje prav lahko.

Kdor želi tak panj dobiti naj piše listnico g. J. Modic-u na Jesenicah.

INSEKTI

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno.

(Varstvena znamka)

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper *protin* ter *revmatisem*, *trganje po udih*, *bolečine v križi* ter *švicah*, *oteklino*, *otrpnele ude* in *kite* i. t. d., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „*cvet zoper trganje po dr. Maliču*“ s *zraven stoječim znamenjem*; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper *kašelj*, *hripavost*, *vratobol*, *prsne in pljučne bolečine*; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljeno (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper *bramore*, *pljučnico*, *kožne izpuške* in *bezgarnne oteklino*. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje *sob* ter *sobnega mesa* in takoj odpravi *smradljivo sapo* iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri *sabasanji človeškega telesa*, *glavobolu*, *otrpnenih udih*, *skaženem želodcu*, *jetrnih* in *obistnih boleznih*, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se najmanj jeden zavoj.

Naročila iz dežele vrše se takoj.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani.

BUDIMSKA
Rákóczy
grenčica.

Priporoča se kot iz-
vrstno čistilo vedno pri-
jetnega upliva in ne ne-
prijetnega ukusa.

Dobiva se po vseh
špecerijskih prodajnicah in prodajnicah mineralnih
vodá, kakor tudi v skoraj vseh lekarnah in droguerijah,
vedno na novo natočena.

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.